

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Виконувачу обов'язків голови
Конституційного Суду України

Сергію ГОЛОВАТОМУ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людина і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого за статтею 3 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» є, зокрема:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

У рамках реалізації зазначених вище норм Закону Уповноваженим здійснюється провадження за скаргами [REDACTED] щодо

порушення Конституційним Судом України (далі – КСУ) вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації».

В ході проведеної за результатами розгляду скарг перевірки встановлено, що 14.05.2019 відбулося спеціальне засідання КСУ, за наслідками якого було складено протокол. Зазначений протокол був підписаний завідувачем відділу опрацювання інформації із засідань Великої палати, сенатів та КСУ Департаменту організаційної роботи Секретаріату КСУ Н. Ситниченко.

Як стверджує заявник, під час підписання цього протоколу йому було присвоєно гриф «Для службового користування», а відтак інформацію, викладену у ньому, віднесено до інформації з обмеженим доступом, а саме: до службової.

При цьому у рішенні Окружного адміністративного суду міста Києва від 12.08.2021 у справі № 640/33702/20, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 18.05.2022, за позовом [REDACTED] до КСУ про визнання протиправним рішення та зобов'язання вчинити дії суд зазначив, що «інформація, яка міститься у протоколі спеціального пленарного засідання Конституційного Суду України від 14.05.2019, яким зафіксовані прийняті рішення, не може вважатися службовою в контексті пункту 1 частини першої статті 9 Закону України «Про доступ до публічної інформації», оскільки рішення на спеціальному пленарному засіданні Конституційного Суду України 14.05.2019 вже прийнято, що не заперечується відповідачем.

Після прийняття відповідного рішення відомості, що містяться в документах, які створювались або знаходяться у володінні розпорядника і стосуються підготовки, обговорення, розгляду та прийняття цього рішення, втрачають статус службової інформації. Зазначений протокол спеціального пленарного засідання Конституційного Суду України від 14.05.2019 та рішення, прийняте на вказаному засіданні, не є внутрішньомною службовою кореспонденцією».

З огляду на викладене повідомляю, що порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, та інформації, що становить суспільний інтерес, визначено у Законі України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон).

Відповідно до статті 1 Закону – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом.

У Законі визначено види інформації з обмеженим доступом та підстави, за якими розпорядник інформації може обмежити доступ до інформації.

Інформацією з обмеженим доступом є: 1) конфіденційна інформація; 2) таємна інформація; 3) службова інформація (частина перша статті 6 Закону).

При цьому варто зауважити, що відповідність одному із зазначених вище пунктів не створює обов'язку для розпорядника щодо автоматичного віднесення інформації до категорії інформації з обмеженим доступом. Закон передбачає, що обмеження доступу до інформації здійснюється лише при дотриманні сукупності вимог, передбачених частиною другою статті 6 Закону.

Обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог:

1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя;

2) розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам;

3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні (частина друга статті 6 Закону).

За приписами частини сьомої статті 6 Закону обмеженню в доступі підлягає інформація, а не документ. Якщо документ містить інформацію з обмеженим доступом, для ознайомлення надається інформація, доступ до якої необмежений.

Відповідно до вимог частини другої статті 6 цього Закону до службової може належати така інформація:

1) що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішню службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень;

2) зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, яку не віднесено до державної таємниці (стаття 9 Закону).

У контексті порушеного питання Великою Палатою Верховного Суду у постанові від 24.05.2018 у справі № 800/591/17 висловлено позицію, що важливою ознакою документів, в яких може міститися службова інформація, є те, що вони передують, зокрема, прийняттю рішення з певного питання. Це означає, що після прийняття відповідного рішення відомості, що містяться в документах, які створювались або знаходяться у володінні розпорядника і стосуються підготовки, обговорення, розгляду та прийняття цього рішення, втрачають статус службової інформації. Тобто після прийняття рішення інформація, що була створена чи отримана для підготовки цього рішення, перестає бути службовою, хоча певна інформація може бути обмежена в доступі як конфіденційна.

За результатами провадження за скаргами [REDACTED] встановлено, що розпорядженням Голови Конституційного Суду України від 16.05.2023 № 40/01/2023-ОД затверджено Перелік відомостей, що становлять службову інформацію у Конституційному Суді України (далі – Перелік).

Так, згідно з Переліком, до відомостей, що становлять службову інформацію у КСУ віднесено:

відомості, що містяться у протоколах засідань, пленарних засідань та спеціальних пленарних засідань КСУ (колегій, сенатів і Великої палати КСУ) з розгляду окремих питань, відомості, що містяться у матеріалах, які розглядались на таких засіданнях, а також відомості про результати поіменного голосування суддів КСУ під час ухвалення актів КСУ (пункти 1–8 Переліку);

відомості із питань пропускового та внутрішньо об'єктового режиму, безпеки та охорони об'єктів (осіб) (пункти 14, 15 Переліку);

відомості, що містяться в документах і матеріалах особових справ суддів КСУ та працівників КСУ, матеріали дисциплінарних проваджень щодо державних службовців, які працюють в Секретаріаті КСУ (пункти 25, 26 Переліку).

Подання Уповноваженого є актом реагування, який вноситься, зокрема до органів державної влади, їх посадовим і службовим особам для вжиття відповідних заходів щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина. Відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії тягнута за собою відповідальність згідно з чинним законодавством (статті 15, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»).

На підставі викладеного та з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина та недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», статтею 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», статтями 6, 14, 17 Закону України «Про доступ до публічної інформації»,

в и м а г а ю:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на приведення Переліку відомостей, що становлять службову інформацію у Конституційному Суді України, затвердженого Розпорядженням Голови Конституційного Суду України від 16.05.2023 № 40/01/2023-ОД у відповідність до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації».

2. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити мене.

**Уповноважений Верховної Ради України
з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Зайцев Сергій 050 967 98 02

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№33416.4/Є-13815.3/23/45.3 від 17.06.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 17.06.2023 10:14
5FBB77F7B650371D04000000E88D010044560300